

Berner-konsernin toimittajia koskevat eettiset toimintaohjeet

Berner-konsernin yhteistyökumppaneiden ja toimittajien (tästä eteenpäin "Toimittaja") on noudatettava kaikkea soveltuvaa lainsäädäntöä, soveltuvia kansainvälisiä standardeja ja näitä Berner-konsernin toimittajia koskevia eettisiä toimintaohjeita.

Lainmukaisuus

Toimittajien on noudatettava kaikkea soveltuvaa lainsäädäntöä. Erityisen merkityksellisiä ovat lait liittyen työntekijöiden asemaan, työturvallisuuteen, tasa-arvoon, syrjimättömyyteen, yksityisyydensuojaan, lahjontaan ja korruptioon, kilpailuun, ympäristön suojeluun ja tuoteturvallisuuteen.

Tuoteturvallisuus

Toimittajan täytyy varmistaa kaikkien tuotteiden tuoteturvallisuus. Toimittaja on velvollinen varmistamaan, että tuotteet ja palvelut noudattavat soveltuvia lakeja ja ovat yhteensopivia lain vaatimusten kanssa.

Ihmisoikeudet

Toimittajan täytyy kunnioittaa ja noudattaa kaikkia kansainvälisesti tunnistettuja ihmisoikeuksia, ja toteuttaa ihmisoikeuksia käytännössä.

Toimittaja on velvollinen luomaan prosessit ja toimintamallit varmistaakseen, että ihmisoikeuksia kunnioitetaan.

Toimittajan täytyy noudattaa soveltuvaa kansainvälistä lakia, kun kansalliset lait eivät ole yhteensopivia kansainvälisen lain kanssa.

Syrjintä

Toimittajan tulee kohdella kaikkia työntekijöitään tasa-arvoisesti. Emme suvaitse syrjintää misään muodossa esimerkiksi sukupuoleen, uskontoon, ikään, kansalliseen alkuperään tai rotuun liittyen. Emme suvaitse myöskään uhkauksia, alistamista, seksuaalista tai mitään muuta häirintää.

Työoikeudet

Toimittaja on velvollinen noudattamaan kansallista lakia sekä kunnioittamaan kaikkia kansainvälisesti hyväksytyjä työoikeuksia Kansainvälisen työjärjestön keskeisten sopimusten ja YK:n Global Compactin periaatteiden mukaisesti. Toimittajan täytyy noudattaa soveltuvaa kansainvälistä lakia, kun kansalliset lait eivät ole yhteensopivia kansainvälisen lain kanssa.

Toimittaja on velvollinen kohtelemaan työntekijöitään reilusti, yhdenmukaisesti ja kunnioituksella. Toimittajan tulee kunnioittaa kaikkien työntekijöiden arvoa sekä heidän terveyttään, turvallisuuttaan, yksityisyydensuojaansa, uskonnonvapauttaan ja omatuntoaan.

Kaiken työntekijöiden suorittaman työn on perustuttava dokumentoituihin työsuhteisiin, jotka eivät tee työntekijöistä sosiaalisesti, taloudellisesti tai muuten haavoittuvaisia. Toimittajan on pyrittävä tiedottamaan työntekijöilleen kaikista näiden oikeuksista, velvollisuuksista ja työehdoista ymmärrettävällä tavalla.

Työajat ja palkkaus

Työaikojen tulee noudattaa kansallista lakia ja soveltuvia työehtosopimuksia. Toimittajan täytyy noudattaa kohtuullisia työaikoja, eikä työntekijöitä saa vaatia työskentelemään säännöllisesti yli 48:aa tuntia viikossa lukuun ottamatta Kansainvälisen työjärjestön määrittämiä hyväksytyjä poikkeuksia.

Palkkojen, etujen ja ylityökorvausten tulee noudattaa kansallista lakia ja soveltuvia työehtosopimuksia sen mukaan, kumpi on työntekijälle suotuisampi. Palkan vähentäminen kurinpidollisena toimenä ei ole missään tilanteessa hyväksyttävää. Palkat tulee maksaa ajallaan ja säännöllisesti. Toimittajan on kunnioitettava työntekijöiden oikeutta oikeudenmukaiseen korvaukseen, joka riittää kunnolliseen toimeentuloon.

Työterveys ja -turvallisuus

Toimittajan tulee noudattaa kansallista lakia ja kaikkia soveltuvia kansainvälisiä standardeja. Toimittajan täytyy noudattaa soveltuvaa kansainvälistä lakia, kun kansalliset lait eivät ole yhteensopivia kansainvälisen lain kanssa.

Toimittajan tulee aktiivisesti työskennellä ehkäistäkseen onnettomuuksia. Toimittajan on ehkäistävä kaikki työhön liittyvät tapaturmat oman parhaan kykynsä mukaan sekä aktiivisesti etsittävä ratkaisuja työntekijöiden terveyden suojelemiseksi ja tarjottava asianmukaiset henkilönsuojaimet kaikille työntekijöilleen.

Järjestäytymisvapaus ja kollektiivinen neuvottelu-oikeus

Toimittajan tulee kunnioittaa kaikkien työntekijöidensä oikeutta järjestäytymisvapauteen. Työntekijällä on oikeus vapaasti ja vapaaehtoisesti perustaa yhdistys, kuulua tai olla kuulumatta yhdistykseen ja osallistua yhdistyksen toimintaan kansallisten lakien ja työehtosopimusten mukaisesti.

Jos Toimittaja toimii maissa, joissa ammattiyhdistystoiminta on laitonta tai kiellettyä, Toimittajan on sallittava työntekijöiden valita vapaasti omat edustajansa, jotka voivat edustaa työntekijöitä neuvotteluissa työnantajan kanssa.

Pakkotyövoima

Sidottu työvoima, pakkotyövoima tai työ, johon liittyy rangaistuksen uhka, ei ole sallittu. Työntekijöiden tulee olla töissä oman tahtonsa alaisesti korvausta vastaan, ja työntekijöiden täytyy olla vapaita lähtemään ja vaihtamaan työpaikkaa, kun he niin tahtovat.

Lapsityövoima ja nuorten työntekijöiden erityissuojelu

Lapsityövoima ei ole sallittua. Jokaista lasta täytyy suojella taloudelliselta riistolta ja työltä, jota voidaan pitää vaarallisena, jolla on negatiivinen vaikutus lapsen koulutukseen tai joka on vahingoittavaa lapsen terveydelle tai kehitykselle.

Lapsityönä pidetään työtä, jota tekee alle 15-vuotias lapsi, tai jota tekee alle 14-vuotias lapsi Kansainvälisen työjärjestön 138 sopimuksen 2.4 artiklan mukaisissa maissa.

Jos lapsityötä ilmenee missään Toimittajan tiloissa päättävät Berner-konserni ja Toimittaja yhdessä vaadittavat toimenpiteet. Kaikki toimenpiteet tulee päättää lapsen tai lasten parhaan edun mukaisesti.

15–18-vuotiaat henkilöt eivät saa altistua työskentelyoloille, jotka voisivat olla haitallisia heidän terveydelleen tai kehitykselleen. Lisäksi nuorten työntekijöiden työajat eivät saa estää heidän osallistumistaan kouluopetukseen tai muuhun toimivaltaisen viranomaisen hyväksymään ammattikoulutukseen. Työajat eivät myöskään saa heikentää nuorten työntekijöiden mahdollisuutta hyötyä muista koulutus- tai opetusohjelmista.

Lahjonta ja korruptio

Mikään korruption tai lahjonnan muoto ei ole sallittua. Tämä sisältää lahjusten tai muiden laittomien maksujen maksamisen tai lupaamisen maksusta viranomaisille tai muille tahoille, sekä kannustamisen tai neuvomisen lahjusten maksamiseen.

Ympäristö

Toimittajan tulee noudattaa kansallista lakia ja standardeja, sekä aktiivisesti työskennellä vähentääkseen päästöjä sekä käyttääkseen luonnonvaroja kestäväällä tavalla. Rohkaisemme Toimittajaa toimimaan ympäristöystävällisellä tavalla ja siten välttämään toiminnoissaan merkittäviä kielteisiä ympäristövaikutuksia sekä olemaan jatkuvasti yhteistyössä Berner-konsernin kanssa ympäristövaikutuksia vähentäen.

Viestintä

Toimittaja on velvollinen viestimään avoimesti ja rehellisesti Berner-konsernin ja sen työntekijöiden kanssa. Toimittaja on velvollinen esittämään totuudenmukaisesti tietoa omasta toiminnastaan, työskentelyoloistaan, tuotteidensa alkuperästä ja muusta vaaditusta informaatiosta.

Luottamuksellisuus

Toimittaja on velvollinen noudattamaan korkeinta luottamuksellisuutta liittyen työntekijöihin, asiakkaisiin, liikekumppaneihin ja liikesalaisuuksiin. Erityistä huomiota vaativat henkilötiedot kansallisten lain mukaisesti.

Määräystenmukaisuus ja toimeenpano

Berner-konserni edellyttää, että Toimittaja noudattaa eettisiä toimintaohjeita, ja toimii toimintaohjeita vastaavalla tavalla.

Toimittaja on velvollinen raportoimaan suoraan Berner-konsernille mahdolliset ongelmat sekä havaitut tai epäillyt eettisten toimintaohjeiden tai lakien loukkaukset.

Berner-konserni pidättää oikeuden suorittaa konsernin omien työntekijöiden tai kolmansien osapuolten konsernin puolesta suorittamia auditointeja tai muita tarkastuksia

Toimittajan tiloissa varmistuakseen näiden toimintaperiaatteiden noudattamisesta sekä toimeenpanemisesta. Nämä tarkastukset voidaan tehdä ilman etukäteistä ilmoitusta.

Berner-konsernilla on yksinomainen oikeus vaatia Toimittajalta toimenpiteitä, mikäli Toimittaja epäonnistuu noudattamaan tämän eettisen toimintaperiaatteiden ehtoja. Berner-konsernilla on yksinomainen oikeus irtisanoa sopimus ja toiminta Toimittajan kanssa, mikäli parannuksia ei tehdä vaadittavassa ajassa.

Toimittaja sitoutuu noudattamaan näitä ehtoja allekirjoituksellaan.

Päivämäärä: _____

Yritys: _____

Allekirjoitus: _____

_____

Nimenselvennys ja titteli: _____

_____